

21 mei 2026

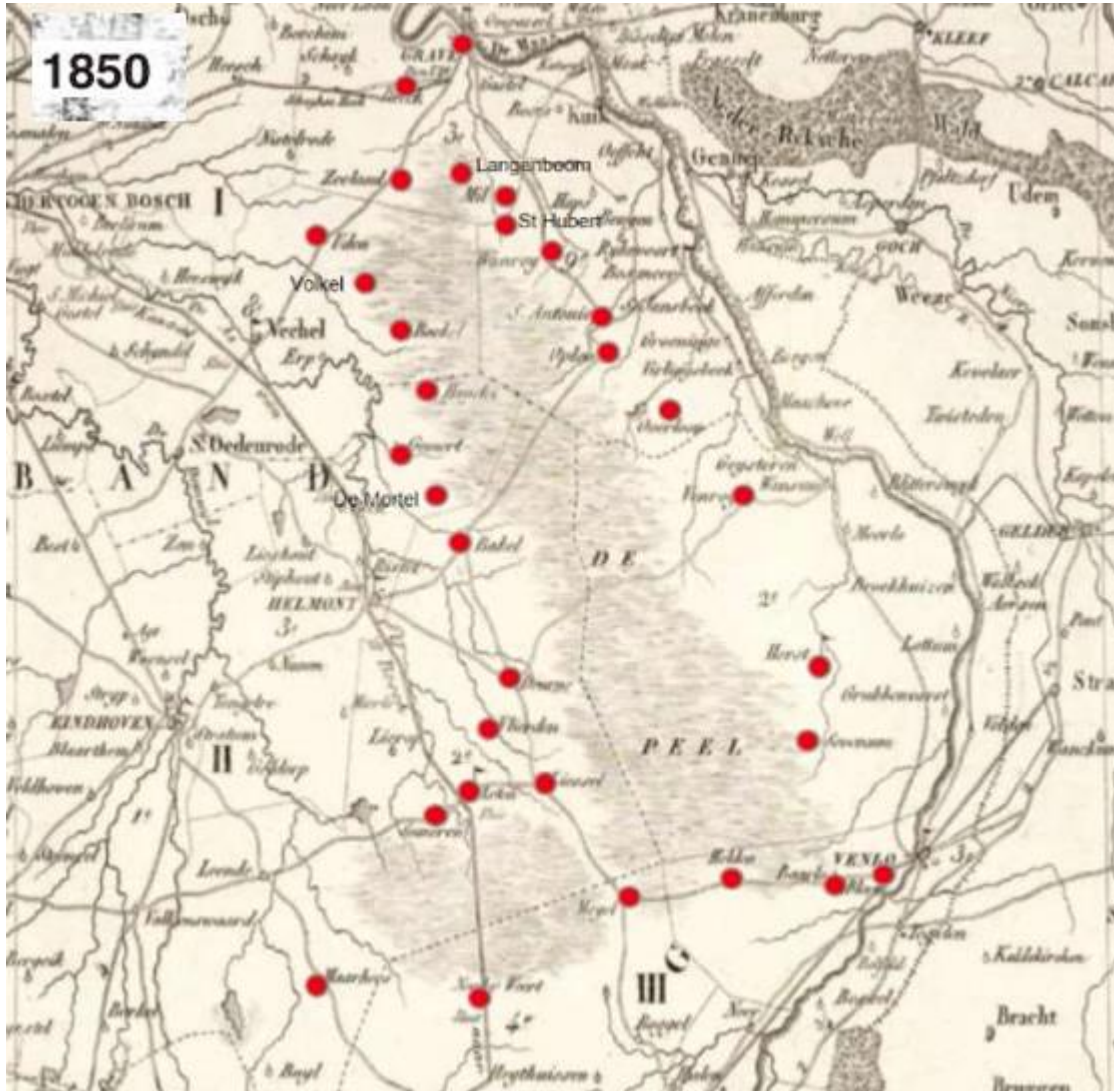
Kansen voor erftransformatie

Experiment AgroNatuurWonen

Gemeente Maashorst

De Peel – gebied van pioniers

Aanleiding Experiment AgroNatuurWonen

In 2022 komen dingen samen

- NOVEX-status De Peel
- Peel Natuurdorpen
- Bestuursakkoord ‘samen bouwen we Maashorst’

Aanleiding Experiment AgroNatuurWonen

Opnieuw pionieren voor nieuwe vormen van wonen en leven in het buitengebied

- niet los staand van het landschap
- bijdragend aan een betere balans tussen natuur, bodem & water
- bijdragend aan een gezond economisch perspectief voor agrariërs
- Wonen als middel, niet als doel

Van idee naar realisatie is ingewikkeld

- Huidige beleids- en vergunningenkaders sluiten beperkt aan
- Afwijken ingewikkeld met oog op rechtszekerheid en precedentwerking
- Stapeling regelgeving wonen, natuur en landbouw

Maar... Kernwaarden gemeente Maashorst:

1. Ondernemend & Lef
2. Omgevingsbewust
3. Samen
4. Eigenaarschap
5. Open

Wat mag wel en ...

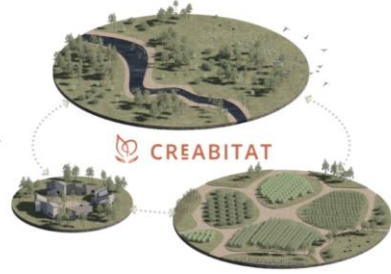

... wat (nog) niet.

Van...

Naar...

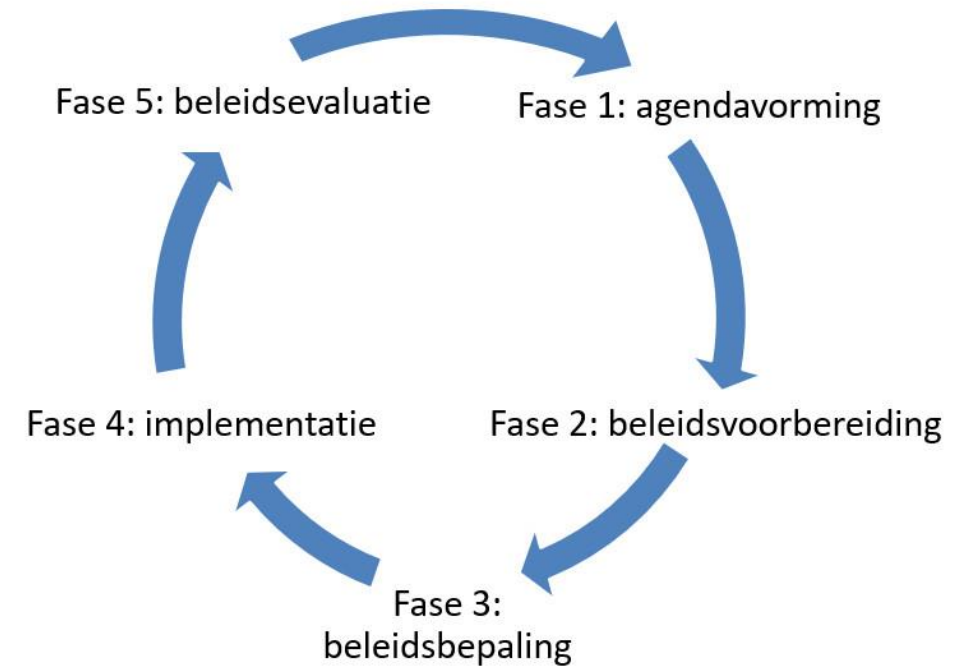
200 hectare agrarische grond

200 hectare Creabitat

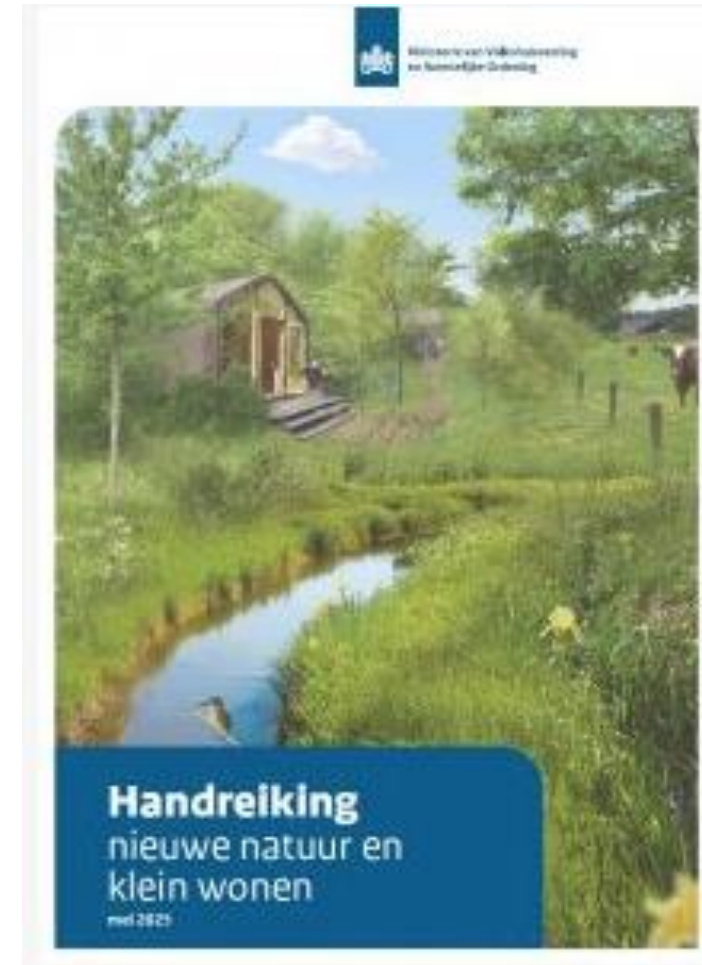
Waarom een experiment?

- Bottom-up, in samenwerking met initiatiefnemers
- Vrijheid om af te wijken van beleid
- Experimenteren in beleid verandert 'beleid maken op papier' in 'leren in de praktijk', waardoor beleid beter aansluit bij de werkelijkheid

2022: Start Experiment AgroNatuurWonen

- Geen eindbeeld maar samen bepalen wat nodig is om mogelijk te maken.
- Pioniersaanpak werkt aanstekelijk, nieuwe initiatiefnemers sluiten aan
- Kennis delen via bijvoorbeeld testlab nieuwe natuur en klein wonen of de NOVEX-organisatie

2024: Collegebesluit AgroNatuurWonen Experimenten

- Mogelijkheid om af te wijken van bestaand gemeentelijk beleid
- Succescriteria en randvoorwaarden
- Vervolg: 3 onderscheidende, experimentele initiatieven vergunnen
- Principeverzoeken en vergunningaanvragen worden ingediend

2025: Uitdagingen voor de realisatie

- Afwijken van bestaand beleid blijft de grootste uitdaging: juridisch houdbaar?
- Provincie geeft aan: Omgevingsverordening is leidend en bindend. ‘We denken mee en zoeken grens op, maar blijven vasthouden aan de bestaande beleidskaders’
- Gevolg: Initiatieven aanpassen, of faseren tussen droombeeld en wat nu mogelijk is

Principeverzoeken

Principeverzoek proberen
passend te maken binnen
beleid

Vergunningaanvraag

Realisatie

Ombuigen naar reguliere woningbouw

Fam. Bongers Odiliapeel

De eerste oogst

- Intensievere samenwerking ontstaan in de ontwikkeling van initiatieven. We weten nu wat wel/niet kan
- Het Experiment AgroNatuurWonen is vliegwiel in de omgeving, lokale agrarische ondernemers komen met plannen
- Gebiedspartijen zoeken elkaar actief op om samenhang, samenwerking en draagvlak te creëren via een gezamenlijk gebiedsproces
- Maashorst heeft zich ontwikkeld tot een nationale voorloper: handreikingen/presentaties/interviews

Vervolg: Blijven pionieren

Twee sporen

1. We realiseren drie experimentele initiatieven binnen de bestaande beleidsruimte
2. We gebruiken de inzichten uit de praktijk actief in onze eigen (gebiedsgerichte) beleidsontwikkeling en in het overleg met provincie en Rijk, met als doel: meer beleidsruimte voor innovatieve combinaties van wonen, landbouw en natuur.